BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 346 Luni 16 Decembrie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICĂ A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PUNEREA IN VALOARE
A SURSELOR NOASTRE DE ENERGIE

Gazul natural, care se găsește în Transilvania în cantități considerabile — rezervele au fost evaluate de serviciul geologic al societății de gaz natural la 575 miliarde de metri cubi — și mai poate fi extras din gazele asociate cu țițeiul ce se găsesc în regiunile petrolifere — cu rezerve evaluate la 12 miliarde de metri cubi — reprezintă o sursă de energie dintre cele mai însemnate din țara noastră.

Această sursă de energie trebue să fie pusă în valoare.

Cu toate că s'a atras atenția și în trecut guvernelor asupra folosirii mai întinse a gazului natural la iluminarea orașelor și încălzitul locuințelor — cum este folosit în unele localități din Transilvania — precum și ca forță motrice în diferite întreprinderi industriale, s'au făcut numai studii și proecte, dar nu s'a înfăptuit nimic practic.

De astă dată consiliul de miniștri a hotărît valorificarea gazului natural. In acest scop a prevăzut în programul său de lucru, introducerea acestui gaz, în Capitală, pentru încălzitul locuințelor spre a se înlocui lemnele și cărbunii, — pe baza studiilor, proectelor și propunerilor făcute de organele technice.

Intrebuințarea acestui gaz va fi avantajoasă pentru populație — în deosebi pentru familiile cu venituri modeste, — căci el va costa mai eftin de cât celelalte combustibile solide; va da o căldură suficientă, după nevoile gospodăriilor și va înlătura celelalte inconveniente ale transportului și depozitării ce le prezintă lemnele de foc și cărbunii.

De aceea se impune, ca nu numai în Capitală, ci și în alte orașe să fie introdus acest sistem eftin și comod de încălzit și iluminat.

De asemenea întreprinderile noastre industriale din diferite centre urbane și regiuni ale țării ar trebui să folosească gazul natural ca forță motrice.

Numai așa s'ar putea pune în valoare această importantă sursă de energie, care până acum n'a fost folosită practic de cât într'o foarte mică măsură.

In toate țările din centrul și apusul Europei există o politică pentru folosirea rațională a diferitelor surse de energii, în interesul economiei generale, a industriilor și a întregei populațiuni urbane și rurale. România, care dispune de asemenea surse — petrol și derivatele sale, gaz natural, cărbune, lemne, căderi de apă — trebue și ea să aibă o politică pentru valorificarea și utilizarea tuturor surselor sale de energii de care dispune, pe baza unui plan technic, economic și financiar.

TRATATUL IUGOSLAVO-UNGAR
AMICIȚIA ETERNĂ ȘI RECUNOAȘTEREA TRATATULUI DELA TRIANON

de R. SEIȘANU

Tratatul iugoslavo-ungar semnat la Belgrad în ziua de 12 Decembrie a. c. de către d-nii Țințar Markovici și contele Csaki, miniștrii de externe împuterniciți ai statelor respective, este considerat într'o notă oficioasă maghiară „ca un eveniment de importanță deosebită", de oarece el corespunde ideii unei „păci solide", și a unei „amiciții eterne".

In adevăr, în art. 1 al acestui tratat se declară voința părților, că între regatul Iugoslaviei și regatul Ungariei „va fi o pace constantă și o amiciție eternă".

Așa dar, se pune accentul pe promisiunea solemnă a întreținerei în viitor a amiciției eterne între cele două popoare vecine cu scopul asigurării și menținerii păcei constante și perpetue.

Prin substanța și dezideratul său acest tratat dela Belgrad este repetiția celui încheiat la 24 Ianuarie 1937 între Iugoslavia și Bulgaria.

Cicerone în cartea sa despre amiciție (Laelius. De amicitia) prin personajul Laelius aduce elogiul amiciției ideale, sincere, leale, dezinteresate și durabile, pe care nici resentimentele, nici ambițiile dearte, nici invidia și ura, nici calculele politice și nici interesele materiale, care de obicei creiază și întrețin rivalitățile, animozitățile și dușmăniile între oameni, n'o pot întuneca, slăbi și distruge.

Cu atât mai interesante, din punctul de vedere sentimental și politic, sunt promisiunile de amiciție eternă, în scop pacific, între două popoare, care până eri au fost în manifestă adversitate din cauza ideologiilor și a intereselor politice opuse; a aspirațiilor naționale divergente; a tendințelor de expansiune teritorială și de dominație; sau a concepțiilor deosebite în materie de tratate aplicate și de frontiere fixate, — una considerând tratatele aplicate revizuibile și frontierele dinamice; cealaltă, dimpotrivă, considerând aceleași tratate și frontiere, inviolabile, intangibile și definitive.

Ori, între Iugoslavia și Ungaria au fost până eri adânci neînțelegeri și opoziții de ideologii și interese. Maghiarii n'au considerat pe iugoslavii reuniți în statul lor, nici ca națiune și nici ca popor, ci ca „triburi" incapabile de a se menține agregate și de a domina politicește fiind inferioare celorlalte naționalități și națiuni vecine. In timpul lucrărilor conferinței păcei dela Paris, în 1920, delegația de pace maghiară, din care a făcut parte și d. Pál Teleki, actualul prim-ministru al Ungariei, iată cum caracteriza poporul și statul iugoslav în Nota XII (Anexa 9): :

„Iugoslavia abia constituită se găsește în prada neînțelegerilor și certurilor născute din opoziția etnică a diferitelor triburi ale Sârbilor, Slovenilor, Croaților și Muntenegrenilor.

Noul stat este de pe-acum grevat de 30.4% naționalități de altă rasă, dintre care cele mai multe superioare iugoslavilor, atât în civilizație, cât și în forța economică".

Mai departe se afirmă, că Sârbii, ce constitue nucleul statului iugoslav, „se găsesc la un grad de civilizație inferior celorlalte triburi slave" și din această cauză ei vor fi incapabili să domine celelalte naționalități cu mult superioare lor din punctul de vedere social, politic, cultural și economic.

Intr'o altă notă, redactată de actualul prim ministru al Ungariei, d. Pál Teleki, iată ce considerațiuni găsim relative la frontiera actuală iugoslavo-ungară:

„Noua frontieră de nord a Iugoslaviei este absolut contra naturii. Pe ce se sprijină ea? Pe principiul liberei dispoziții a națiunilor, sau pe principiul naționalităților? In tot cazul nu pe acesta din urmă...

Frontiera Iugoslaviei este poate cea mai imposibilă dintre toate".

Apoi despre teritoriul Bacica-Bodorog atribuit Iugoslaviei, se spune:

„Este vădit că pretențiile sârbilor constitue cea mai mare ingratitudine: invitatul, refugiatul vrea să pună stăpânire pe adăpostul ospitalier al celui ce l-a ospitalizat"...

Intr'o publicațiune destinată propagandei în toată lumea, tipărită în limbile germană, italiană, franceză și engleză, „Justiție pentru Ungaria", cetim:

„Iugoslavia datorește exsistența sa ficțiunii mincinoase (?) după care Croații și Slovenii nu se deosebesc de Sârbi de cât prin religia catolică în loc de religia greco-orientală și se servesc de alfabetul latin în loc de cel cirilic.

Iugoslavia creiată de Trianon, statul acesta așa zis omogen, are șase capete, ca un animal monstruos. Și fiecare din aceste capete caută să meargă în altă parte.

Albanezii, Bulgarii, Italienii și

(Continuare in pag. 2-a)

O SCENĂ ALEGORICĂ

Un frumos tablou alegoric (România) executat de elevele seminarului de călugărițe și orfelinat „Acoperământul Maicii Domnului" dela mânăstirea Bistrița, organizat Joi seară, la „Aro", sub patronajul d-lui general Antonescu

CIUDĂȚENII

de I. VION

Bernard Shaw, scriitorul irlandez de universală reputație, preciza într'una din operele lui: „Legile înseși sunt contaminate în esența lor prin faptul că sunt alcătuite de oamenii bogați".

La noi nu e cazul; legile sunt mai toate bune; potrivit lor dreptatea o poate găsi în egală măsură oricine; pentru aceasta însă se cere împricinatului să aibă timp și bani spre a-și putea valorifica drepturile, cu concursul inevitabil al avocaților.

Justiția era și înainte costisitoare; oamenii cârcotași cari făceau procese pentru toate fleacurile ezită mai mult acum până să ia calea tribunalelor, dar cei cari au absolută nevoe ca judecata să soluționeze anumite litigii, se izbesc — pe lângă sumedenia de taxe și de timbre legiuite, — de inovațiile recente: timbrul judiciar — faimosul fond dela ministerul justiției — taxele baroului etc.

O justiție simplă, rapidă și mai ales ieftină este nu numai o chestiune de dreptate, este o necesitate socială pe care am putea să o subliniem cu zeci de mii de exemple concludente.

Citâm două cazuri, diferite ca temă, din actualitatea zilei, la capitolul „ciudățenii":

S'a expropriat la Codlea, lângă Brașov, un teren, proprietate particulară, pentru interese militare, privind apărarea țării. Proprietarii terenului au dovedit că expropierea s'a făcut nu pentru ministerul apărării naționale și în folosul țării, (cu prețul minim fixat pentru o cauză de interes public), ci în favoarea unei întreprinderi particulare proprietatea inginerului G. Urdăreanu.

Toată argumentația juridică bazată pe fapte reale a fost inutilă, deoarece suprema instanță a respins recursul, fiind neregulat introdus. O chestie de formă deci, datorită fie unei lipse de vigilență și de prevedere avocațială, fie din alte motive procedurale. Procesul este definitiv pierdut și dacă într'adevăr dreptatea este de partea proprietarilor expropriați, — ei rămân cu dreptatea și beneficiarul puternic și bogat cu... justiția, — ar fi de dorit să se vadă dacă nu e cazul să intervină o hotărire pe cale administrativă.

Un alt caz. Un colonel în rezervă, proprietarul unui imobil (din Bârlad) avariat de cutremur, obține un împrumut cu hipotecă de 60.000 lei pentru repararea casei.

Pentru obținerea banilor și facerea actelor un sinistrat, care trebue să se bucure de toată solicitudinea colectivității, trebue să plătească nu numai dobânda de 7%, nu numai 2% pentru ad-ția financiară, nu numai cheltuelile pentru timbre și facerea actelor dar și o taxă de 3000 lei a „Baroului avocaților sindicalizați din Tutova", taxă proporțională de 5% fără de care Tribunalul nu autentifi-

(Continuare în pag. 2-a)

ORDINE ȘI MUNCĂ

Războiul a adus o profundă înrâurire asupra vieții economice, atât în țările care se află în conflictul armat, cât și în cele rămase în afară de această conflagrație. Schimburile de produse dela un stat la altul au suferit modificări radicale, ne mai putându-se efectua ca în vremuri normale, materiile prime, proprii fiecărei țări au scăzut și producțiunea în general a suferit, datorită concentrărilor masive militare, la care fiecare națiune a fost nevoită să recurgă din spirit de prevedere și apărare.

Repercusiunile acestea de ordin economic ale războiului s'au răsfrânt și asupra țării noastre, care, din nefericire, a trebuit să suporte un an agricol slab, să adăpostească sute de mii de refugiați din teritoriile pierdute și să mai sufere, după toate acestea, enormele pagube depe urma cutremurului.

Regimul actual s'a înhămat la o muncă titanică. Țara trebuie refăcută dela un capăt la altul și producțiunea în toate domeniile de activitate, sporită. Nu se poate însă înfăptui nimic temeinic, fără spirit de ordine, de disciplină sufletească și de muncă stăruitoare.

Guvernul a trebuit să vină cu decretul-lege în care anunță militarizarea instituțiilor de stat și particulare, atunci când interese superioare ale statului ar cere lucrul acesta.

Justificarea acestui decret se găsește în însăși expunerea de motive care precizează:

„Pentru asigurarea funcționării instituțiilor și întreprinderilor de stat și particulare, care lucrează pentru apărarea națională sau contribuie la

(Continuare în pag. 2-a)

Hotărârile consiliului de miniștri de Vineri

Expunerea d-lui general Petrovicescu asupra agitațiilor comuniste. — Arestările operate. — Planul general de aprovizionare a țării. — Intensificarea transporturilor. — Unificare de legislație

Vineri, s'a ținut un consiliu de miniștri prezidat de d. general Antonescu.

1. — D. general Petrovicescu ministru afacerilor interne, a făcut Consiliului un raport asupra situației interne, din care s'a constatat că în ziua de 13 Decembrie, care se anunța ca o zi de turburări comuniste, a trecut în liniște în toată țara.

Au fost arestați la Rădăuți, 47 comuniști evrei: s'au arestat la Sibiu, Suceava, Botoșani, Iași și Giurgiu, mai mulți comuniști, în marea lor majoritate evrei cari au încercat să răspândească manifeste turburătoare pentru ordinea publică. Au fost arestați de asemenea și un administrator financiar la care s'au găsit numeroase manifeste cu caracter subversiv.

Tuturor acestora li se vor aplica sancțiunile legale.

PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ

2. — Cu privire la producția industrială, s'a constatat că, în afară de foarte puține excepții, toate ramurile de producție sunt bine aprovizionate cu materii prime.

3. — Referitor la prețuri, s'a constatat că sistemul prețurilor reglementate, a dat rezultatele așteptate.

4. — In cursul acestei săptămâni ministrul coordonării a fixat prețurile la oțetul de vin, tesăturile de lână, produsele farmaceutice, pielărie și fier, scăzându-se prețurile produselor fabricate.

APROVIZIONAREA ȚARII

5. — D. ministru al coordonării a prezentat planul general de aprovizionare al țării, prin care se compensează plusurile și lipsurile dintre județe, se acoperă nevoile armatei și ale Capitalei.

6. — S'au reînoit dispozițiunile date pentru aprovizionarea armatei cu alimente de bună calitate, prevăzându-se aplicarea de sancțiuni severe tuturor acelora, care furnizează oștirei alimente alterate.

7. — S'a dat dispoziționi pentru intensificarea transporturilor, pentru aprovizionarea cu alimente a regiunilor lipsite, ca să se preîntâmpine eventualele blocări în circulația trenurilor, care s'ar produce din cauza înzăpezirilor.

UNIFICARE DE LEGISLAȚIE

8. — In urma expunerii făcute de d. Mihai Antonescu, ministrul justiției, s'a hotărît să se facă o unificare de legislație atât în ceea ce privește legile de organizare ale diferitelor ministere, cât și a dispozițiunilor legale în activitatea obișnuită a fiecărui departament.

9. — S'au dat dispoziționi în ce privește instituirea unui organ de direcție, care, în cadrul politicei stabilite, în acordarea creditelor, să armonizeze funcționarea creditului agricol, creditului industrial și creditului comercial.

10. — Se va executa un control amănunțit pentru ca toate plățile făcute de stat pe baza contractelor de furnituri să fie întrebuințate în cadrul strict al convențiunilor încheiate, spre a nu se da altă destinație acestor fonduri.

ZĂPADĂ MARE IN SUDUL DOBROGEI

Constanța, 13 Dec.

Incepând de eri seară, în partea sudică a județului nostru a căzut zăpadă.

Majoritatea șoselelor au fost troenite, astfel că circulația nu s'a mai putut face.

Automobilele plecate dela Ostrov spre Constanța au fost nevoite să se înapoieze.

D. Laval a sosit la Paris

Vichy, 13 (Rador). — D. Pierre Lavel, vicepreședintele consiliului și ministrul afacerilor străine, a sosit Vineri la amiază la Vichy, venind dela Paris împreună cu d. de Brinon, ambasador.

Ei se vor înapoia Vineri seară la Paris.

Indată după sosire, d-nii Laval și de Brinon au fost primiți de mareșalul Pétain.

COLABORAREA GERMANO-ROMÂNĂ

Viul interes manifestat, atât în țară cât și în străinătate, în jurul acordurilor româno-germane încheiate acum zece zile la Berlin, este pe deplin îndreptățit. Rostul lor nu se mărginește numai la o simplă reglementare a raporturilor de schimb și de plăți între două părți contractante și nici măcar la acela de a pecetlui o colaborare economică mai largă, menită să servească interesele reciproce. Marea importanță și mai ales semnificație a noilor acorduri stau în faptul că ele formează instrumentul technic al cooperării germano-române la construirea nouei ordine economice în spațiul european, sau mai precis: preambulul preparator al acestei ordine în sectorul Sud-Est al Europei. Ele indică tuturor popoarelor drumul de urmat în politica economică a continentului, care nu-și va putea găsi echilibrul și ambianța prielnică de lucru și de propășire decât prin încadrarea popoarelor lui într'o colaborare strânsă și armonică — am putea spune organică — în cuprinsul spațiului european, așa cum a fost concepută și cum vedem că se pregătește traducerea ei în fapt prin inițiativele recente ale Marelui Reich.

Nu este, deci, vorba aci de scopuri și interese limitate la două părți contractante — în speță: Germania și România — ci prin extindere și repercusiune, ne aflăm de fapt în fața unei revoluționări totale a statutului economic continental, menit să servească mai bine și pe plan superior atât interesele generale ale comunității europene, cât și interesele în parte ale fiecărui stat membru al acestei comunități.

Intr'un astfel de sistem, care își propune nu numai ținta imediată a îndestulării nevoilor reciproce, prin organizarea de schimburi între economiile naționale complimentare, dar și ridicarea potențialului de producție în direcțiile indicate de necesitățile generale ale spa-

(Continuare in pagina 2-a)

D. Saracioglu
nu se duce la Atena

Berlin, 13 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite :

In legătură cu o pretinsă călătorie pe care — după svonurile răspândite în unele cercuri străine — d. Saracioglu, ministrul de afaceri străine al Turciei, ar urma să o facă în curând la Atena, se subliniază în cercurile politice berlineze că o astfel de eventualitate nu este numai prematură, dar are și caracteristica unei invenții.

PRINCIPALA ȚINTĂ A GERMANIEI ESTE ANGLIA

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 13. — Cu toate că a dat eri o desmințire, totuș ministerul de externe german revine azi asupra svonurilor despre o apropiată întrevedere între cancelarul Hitler și d. Mussolini.

De data aceasta se subliniază din nou că ministerul de externe german se menține la punctul său de vedere că nu știe absolut nimic despre o astfel de întrevedere.

Deasemenea, circulă la Berlin svonul că Fuehrerul și d. von Ribbentrop ar fi părăsit Berlinul pentru câteva zile. Se pare că repetarea desmințirii de mai sus a fost făcută tocmai din cauza svonului despre plecarea Fuehrerului, deoarece o întrevedere între cancelarul Hitler și d. Mussolini în situația de azi ar fi fost pusă în legătură directă cu evenimentele din Albania și Egipt. Din această cauză, a doua desmințire de azi este în același timp și o aluzie la punctul de vedere exprimat acum câteva zile de ministerul de externe german, că luptele din Albania și Egipt sunt considerate ca niște „episoade" fără importanță.

De altfel, un ziar de seară, folosit adeseori pentru declarații inspirate, subliniază că Germania a considerat și consideră Albania și Egiptul ca teatre de război secundare. Ținta principală este Anglia și acolo se va produce acțiunea hotărâtoare. Nu se spune însă nimic asupra termenului când se va începe această acțiune, subliniindu-se numai că inițiativa de a-l alege revine numai Germaniei. Se pare deci că ultimele atacuri puternice împotriva Angliei nu sunt numai o acțiune paralelă cu evenimentele din Albania și Egipt, ci și o acțiune pregătitoare prin care s'ar putea căuta o decizie direct prin insula britanică.

Azi s'a dat o altă desmințire la Berlin în legătură cu presupunerea ca oameni de stat iugoslavi ar urma să sosească în vizită în Germania. De curând s'a mai dat o desmințire în această privință, dar ea a fost astfel formulată, încât nu excludea posibilitatea unei astfel de vizite. Desmințirea de azi arată în mod categoric că cercurile autorizate nu știu nimic despre o apropiată vizită a vreunui om de stat iugoslav.

CONSILIU DE MINIȘTRI LA VICHY

Geneva, 13 (Rador). — *Corespondentul agenției DNB transmite :*

Se anunță din Vichy că Vineri seara s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui Laval.

Vice-președintele consiliului de miniștri a făcut o expunere asupra stadiului conversațiilor cu autoritățile germane cari, după cum se declară la Vichy, se desfășoară cu totul satisfăcător.

Descoperirea unei organizații ilegale de stânga în Slovacia

Bratislava, 13 (Rador). — *Corespondentul agenției D. N. B. transmite :*

Descoperirea unei organizații ilegale, care lucra împotriva intereselor și existenței Republicei Slovace, a dus la noi arestări.

Până acum au fost arestate 30 de persoane, majoritatea lor fiind cunoscute ca elemente radicale de stânga încă de pe vremea fostei Republici cehoslovace.

REGELE LEOPOLD III AL BELGIEI N'A TRĂDAT PE ALIAȚII SĂI

Clermont Ferrand, 13. (Rador). Sub titlul „Legende de distrus", ziarul LE MONITEUR arată că Regele Leopold al III-lea al Belgiei n'a trădat pe aliații săi în Mai 1940.

Ziarul citează raportul scriitorului belgian De Saint Yves care arată că de la 27 Mai, prelungirea ostilităților în Belgia era zadarnică.

La 20 Mai Regele avertizase guvernul britanic despre temerile ce-i inspira situația militară, lăsând să se înțeleagă că ar putea fi obligat a depune armele.

O asemenea înștiințare nu a putut fi făcută guvernului din Paris din cauză că legăturile cu capitala Franței erau tăiate însă precizează LE MONITEUR, — Regele a remis șefului misiunei franceze o notă în care se spunea: „limitele rezistenței sunt foarte apropiate".

In sfârșit la 27 Mai Regele a telegrafiat lordului Gort spunându-i: „Regele se vede constrâns a capitula pentru a evita prăbușirea".

RĂZBOIUL NAVAL

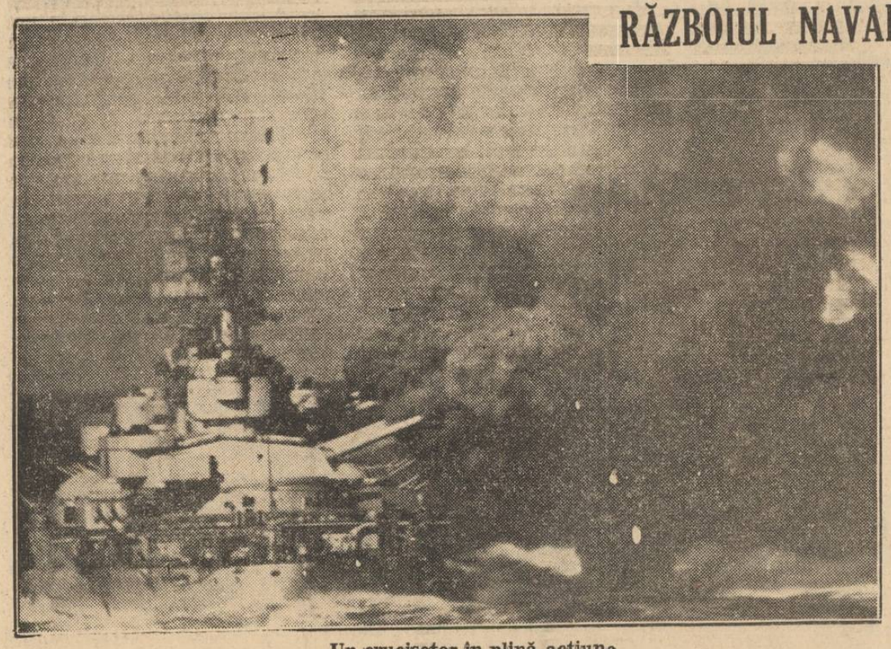

Un crucișetor în plină acțiune